

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

КОНЬЯКИ УКРАЇНИ

Технічні умови

ДСТУ 4700:2006

Видання офіційне

БЗ № 8– 2006/508

Київ
ДЕРЖСПОЖИВСТАНДАРТ УКРАЇНИ
2007

ПЕРЕДМОВА

1 РОЗРОБЛЕНО: Національний інститут винограду і вина «Магарач», Державне підприємство «Проектно-конструкторський технологічний інститут «Плодмашпроект», Корпорація «Укрвинпром», Закрите акціонерне товариство «Одеський коньячний завод»

РОЗРОБНИКИ: **А. Авідзба**, д-р с.-г. наук; **М. Агафонов**; **Р. Білан**; **О. Василик**, канд. техн. наук; **В. Гержикова**, д-р техн. наук; **В. Гончаренко**; **Т. Горбова**; **Р. Гулієв**; **О. Дернова**; **В. Загоруйко**, д-р техн. наук; **Н. Кравченко**; **Т. Начева**, канд. техн. наук; **Ю. Огай**, канд. техн. наук; **Ю. Ольховий**; **О. Палєха**, канд. с.-г. наук; **М. Сачаво**, д-р техн. наук; **Л. Стрельницький**; **В. Стремядін**; **Н. Толстенко**, канд. техн. наук; **В. Фуркевич**, канд. техн. наук; **А. Яланецький**, канд. техн. наук

2 ПРИЙНЯТО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ Держспоживстандарту України від 11 грудня 2006 р. № 343 з 2007–10–01, зі зміною дати чинності згідно з наказом № 271 від 17 жовтня 2007 р.

3 УВЕДЕНО ВПЕРШЕ (зі скасуванням в Україні чинності ГОСТ 12494–77 та ГОСТ 13741–91)

**Право власності на цей документ належить державі.
Відтворювати, тиражувати і розповсюджувати його повністю чи частково
на будь-яких носіях інформації без офіційного дозволу заборонено.
Стосовно врегулювання прав власності треба звертатися до Держспоживстандарту України.**

Держспоживстандарт України, 2007

ЗМІСТ

	С.
1 Сфера застосування	1
2 Нормативні посилання	1
3 Терміни та визначення понять	3
4 Класифікація	3
5 Загальні технічні вимоги	3
5.1 Основні показники і характеристики	4
5.2 Вимоги до сировини і матеріалів	5
6 Вимоги щодо безпеки	5
7 Вимоги охорони довкілля	6
8 Маркування	6
9 Пакування	7
10 Транспортування та зберігання	8
11 Методи контролювання	9
12 Правила приймання	9
13 Гарантії виробника	9
Додаток А Розраховування середнього віку коньячних спиртів	10
Додаток Б Коди згідно з державним класифікатором продукції і послуг	10
Додаток В Бібліографія	10

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

КОНЬЯКИ УКРАЇНИ

Технічні умови

КОНЬЯКИ УКРАИНЫ

Технические условия

COGNACS OF UKRAINE

Specifications

Чинний від 2008-02-01

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Цей стандарт поширюється на коньяки України — міцні алкогольні напої з характерним букетом і смаком, виготовлені купажем коньячних спиртів, отриманих методом дистиляції коньячних виноматеріалів на спеціальних мідних апаратах з фракціонуванням, витриманих не менше 3 років у дубовій тарі або нержавіючих чи емальованих місткостях із дубовою клепою.

Обов'язкові вимоги до якості продукції, що забезпечують її нешкідливість та безпечність для життя населення і охорони довкілля, викладено у 5.1.1, 5.1.2, 5.1.3 та розділах 6, 7, 11.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У цьому стандарті є посилання на такі стандарти:

ДСТУ 2163–93 Виноробство. Терміни та визначення

ДСТУ 2164–93 Вина виноградні. Терміни та визначення

ДСТУ 3778–98 Ящики пластмасові багатооборотні для пляшок. Загальні технічні умови

ДСТУ 4623:2006 Цукор білий. Технічні умови

ДК 016–97 Державний класифікатор продукції та послуг

ДСТУ ГОСТ 908:2006 Кислота лимонна моногідрат харчова. Технічні умови

ДСТУ ГОСТ 10117.1:2003 Пляшки скляні для харчових рідин. Загальні технічні умови

ДСТУ ГОСТ 10117.2:2003 Пляшки скляні для харчових рідин. Типи, параметри і основні розміри

ГОСТ 12.1.003–83 ССБТ. Шум. Общие требования безопасности (ССБП. Шум. Загальні вимоги безпеки)

ГОСТ 12.1.004–91 ССБТ. Пожарная безопасность. Общие требования (ССБП. Пожежна безпека. Загальні вимоги)

ГОСТ 12.1.005–88 ССБТ. Общие санитарно-гигиенические требования к воздуху рабочей зоны (ССБП. Загальні санітарно-гігієнічні вимоги до повітря робочої зони)

ГОСТ 12.1.010–76 ССБТ. Взрывобезопасность. Общие требования (ССБП. Вибухобезпека. Загальні вимоги)

ГОСТ 12.1.011–78 ССБТ. Смеси взрывоопасные. Классификация и методы испытаний (ССБП. Суміші вибухонебезпечні. Класифікація та методи випробувань)

ГОСТ 12.1.050–86 ССБТ. Методы измерения шума на рабочих местах (ССБП. Методи вимірювання шуму на робочих місцях)

ГОСТ 12.2.003–91 ССБТ. Оборудование производственное. Общие требования безопасности (ССБП. Обладнання виробниче. Загальні вимоги безпеки)

ГОСТ 12.2.020–76 ССБТ. Электрооборудование взрывозащищенное. Классификация. Маркировка (ССБП. Електрообладнання вибухозахищене. Класифікація. Маркування)

ГОСТ 12.3.002–75 ССБТ. Процессы производственные. Общие требования безопасности (ССБП. Процеси виробничі. Загальні вимоги безпеки)

ГОСТ 12.4.021–75 ССБТ. Системы вентиляционные. Общие требования (ССБП. Системи вентиляційні. Загальні вимоги)

ГОСТ 17.2.3.01–86 Охрана природы. Атмосфера. Правила контроля качества воздуха населенных пунктов (Охорона природи. Атмосфера. Правила контролю якості повітря населених пунктів)

ГОСТ 5541–76 Средства укупорочные корковые. Технические условия (Засоби закупорювальні коркові. Технічні умови)

ГОСТ 5717–91 Банки стеклянные для консервов. Технические условия (Банки скляні для консервів. Технічні умови)

ГОСТ 6552–80 Кислота ортофосфорная. Технические условия (Кислота ортофосфорна. Технічні умови)

ГОСТ 11293–89 Желатин. Технические условия (Желатин. Технічні умови)

ГОСТ 13191–73 Вина, виноматериалы, коньяки и коньячные спирты, соки плодово-ягодные спиртованные. Метод определения этилового спирта (Вина, виноматеріали, коньяки й коньячні спирти, соки плодово-ягідні спиртовані. Метод визначення етилового спирту)

ГОСТ 13192–73 Вина, виноматериалы и коньяки. Метод определения сахаров (Вина, виноматеріали й коньяки. Метод визначення цукрів)

ГОСТ 13194–74 Коньяки и коньячные спирты. Метод определения метилового спирта (Коньяки й коньячні спирти. Метод визначення метилового спирту)

ГОСТ 13195–73 Вина, виноматериалы, коньяки и коньячные спирты, соки плодово-ягодные спиртованные. Метод определения железа (Вина, виноматеріали, коньяки й коньячні спирти, соки плодово-ягідні спиртовані. Метод визначення заліза)

ГОСТ 13516–86 Ящики из гофрированного картона для консервов, пресервов и пищевых жидкостей. Технические условия (Ящики з гофрованого картону для консервів, пресервів і харчових рідин. Технічні умови)

ГОСТ 14137–74 Вина, виноматериалы, коньяки и коньячные спирты. Правила приемки и методы отбора проб (Вина, виноматеріали, коньяки й коньячні спирти. Правила приймання й методи відбору проб)

ГОСТ 14192–96 Маркировка грузов (Маркування вантажів)

ГОСТ 18251–87 Лента клеевая на бумажной основе. Технические условия (Стрічка клейова на паперовій основі. Технічні умови)

ГОСТ 20477–86 Лента полиэтиленовая с липким слоем. Технические условия (Стрічка поліетиленова з липким шаром. Технічні умови)

ГОСТ 22702–77 Ящики из гофрированного картона для бутылок с пищевыми жидкостями, поставляемыми для экспорта. Технические условия (Ящики з гофрованого картону для пляшок із харчовими рідинами, що поставляють для експортування. Технічні умови)

ГОСТ 23943–80 Вина и коньяки. Методы определения полноты налива в бутылки (Вина й коньяки. Методи визначення повноти наливу у пляшки)

ГОСТ 24831–81 Тара-оборудование. Типы, основные параметры и размеры (Тара-обладнання. Типи, основні параметри й розміри)

ГОСТ 25951–83 Пленка полиэтиленовая термоусадочная. Технические условия (Плівка поліетиленова термоусідальна. Технічні умови)

ГОСТ 26927–86 Сырье и продукты пищевые. Метод определения ртути (Сировина й продукти харчові. Метод визначення ртуті)

ГОСТ 26928–86 Продукты пищевые. Метод определения железа (Продукти харчові. Метод визначення заліза)

ГОСТ 26929–94 Сырье и продукты пищевые. Подготовка проб. Минерализация для определения содержания токсичных элементов (Сировина й продукти харчові. Готування проб. Мінералізація для визначення вмісту токсичних елементів)

ГОСТ 26930–86 Сырье и продукты пищевые. Метод определения мышьяка (Сировина й продукти харчові. Метод визначення миш'яку)

ГОСТ 26931–86 Сырье и продукты пищевые. Методы определения меди (Сировина й продукти харчові. Методи визначення міді)

ГОСТ 26932–86 Сырье и продукты пищевые. Методы определения свинца (Сировина й продукти харчові. Методи визначення свинцю)

ГОСТ 26933–86 Сырье и продукты пищевые. Методы определения кадмия (Сировина й продукти харчові. Методи визначення кадмію)

ГОСТ 26934–86 Сырье и продукты пищевые. Метод определения цинка (Сировина й продукти харчові. Метод визначення цинку)

ГОСТ 27583–88 Яйца куриные пищевые. Технические условия (Яйця курячі харчові. Технічні умови).

3 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

У цьому стандарті використано терміни та визначення понять згідно з ДСТУ 2163, ДСТУ 2164 та Законом України «Про виноград та виноградне вино» [1].

4 КЛАСИФІКАЦІЯ

4.1 Коньяки України, залежно від термінів витримки, поділяють на ординарні та марочні.

4.1.1 Ординарні коньяки України виготовляють із коньячних спиртів, витриманих від 3 до 5 років у дубових бочках або емальованих резервуарах із дубовими клепами в закритих приміщеннях за температури від 15 °С до 25 °С та вологості повітря (75—85) %, і поділяють на:

- коньяки України «три зірочки» — із коньячних спиртів, витриманих не менше 3-х років;
- коньяки України «чотири зірочки» — із коньячних спиртів середнього віку не менше 4-х років;
- коньяки України «п'ять зірочок» — із коньячних спиртів середнього віку не менше 5-ти років.

Ординарні коньяки України «три зірочки», «чотири зірочки», «п'ять зірочок» можуть мати власну назву.

4.1.2 Марочні коньяки України виготовляють із коньячних спиртів, витриманих у дубових бочках, середнього віку не менше 6 років і поділяють на такі групи:

- коньяки України витримані «КВ» — із коньячних спиртів середнього віку не менше 6 років;
- коньяки України витримані вищої якості (КВВЯ) — із коньячних спиртів середнього віку не менше 8 років;
- коньяки України старі «КС» — із коньячних спиртів середнього віку не менше 10 років;
- коньяки України дуже старі «ДС» — із коньячних спиртів середнього віку не менше 20 років;
- коньяки України колекційні — спеціально відібрані марочні коньяки, які пройшли післякупажний відпочинок та додатково витримані у дубовій тарі не менше 3 років.

Марочні коньяки України повинні мати власну назву.

4.1.3 Середній вік коньяків України визначають як середньозважену величину суми віків коньячних спиртів, що входять до купажу коньяку, згідно з додатком А.

4.2 Залежно від напрямку використання коньяки України поділяють на:

- коньяки України, що реалізують у пляшках;
- ординарні оброблені коньяки України, призначені для відвантажування з метою розливу на інших підприємствах;
- ординарні оброблені коньяки України для промислового перероблення.

5 ЗАГАЛЬНІ ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ

Коньяки України виготовляють згідно з вимогами цього стандарту, з дотриманням санітарних норм та правил виробництва коньяків України за технологічними інструкціями, затвердженими у встановленому порядку. Коньяки України для експорту виробляють за цим стандартом або згідно із законодавством країни-імпортера.

5.1 Основні показники і характеристики

5.1.1 За органолептичними показниками коньяки України повинні відповідати вимогам таблиці 1.

Таблиця 1 — Органолептичні показники коньяків України

Назва показника	Характеристика	Метод контролювання
Прозорість	Прозорі, з блиском, без сторонніх включень	Відповідно до 11.3
Колір	Ординарні — від світло-золотистого до світло-коричневого з золотистим відтінком Марочні і колекційні — від золотистого до темно-янтарного	Відповідно до 11.3
Смак і букет	Характерні для коньяків України конкретної назви, без сторонніх тонів	Відповідно до 11.3

Примітка. У разі закупорювання пляшок корковими пробками дозволені одиничні включення коркової крихти.

5.1.2 За фізико-хімічними показниками коньяки України повинні відповідати вимогам таблиці 2.

Таблиця 2 — Фізико-хімічні показники коньяків України

Назва показника	Значення						Метод контролювання
	Ординарні коньяки України			Марочні коньяки України			
	Три зірочки	Чотири зірочки	П'ять зірочок	«КВ»	«КВВЯ»	«КС», «ДС»	
Об'ємна частка етилового спирту, %	40	40—41	40—42	40—42	40—45	Не менше ніж 40	Згідно з ГОСТ 13191
Масова концентрація цукрів, у перерахунку на інвертний, г/дм ³	10—15	10—15	10—15	7—20	7—20	7—20	Згідно з ГОСТ 13192
Масова концентрація метилового спирту, в перерахунку на безводний спирт, г/дм ³ , не більше ніж	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	Згідно з ГОСТ 13194

Примітка 1. Для кожної назви коньяку України об'ємна частка етилового спирту, масова концентрація цукрів і термін витримки спиртів коньячних встановлюються технологічними інструкціями.

Примітка 2. Дозволено відхил від норм:
 — за об'ємною часткою етилового спирту у пляшках — $\pm 0,3$ %;
 — за масовою концентрацією цукрів — $\pm 2,0$ г/дм³;
 — за об'ємною часткою етилового спирту для ординарних коньяків України, призначених для відвантажування з метою розливу на інших підприємствах та коньяків України, які реалізуються для промислового перероблення — від 0 % до плюс 0,3 %.

5.1.3 Вміст токсичних елементів у коньяках України не повинен перевищувати допустимі рівні, встановлені згідно з МБТ № 5061 [2] та наведені у таблиці 3.

Таблиця 3 — Гранично допустимі концентрації важких металів і миш'яку

Назва показника	Значення	Метод контролювання
Допустимий рівень, мг/дм ³ , не більше ніж:		
ртуті	0,005	Згідно з ГОСТ 26927
миш'яку	0,200	Згідно з ГОСТ 26930
міді	5,000	Згідно з ГОСТ 26931
свинцю	0,300	Згідно з ГОСТ 26932

Кінець таблиці 3

Назва показника	Значення	Метод контролювання
кадмію	0,030	Згідно з ГОСТ 26933
цинку	10,000	Згідно з ГОСТ 26934
заліза	1,500	Згідно з ГОСТ 26928, ГОСТ 13195

5.1.4 У разі відвантажування коньяків України на експорт дозволено виготовляти їх з органолептичними і фізико-хімічними показниками, вказаними в укладеному контракті.

5.2 Вимоги до сировини та матеріалів

5.2.1 Для виготовлення коньяків України використовують таку сировину й матеріали:

— спирти коньячні, витримані не менше 3 років, згідно з чинним нормативним документом;

— цукор-пісок — згідно з ДСТУ 4623;

— цукор-рафінад — згідно з ДСТУ 4623;

— воду питну — з жорсткістю не більше ніж 0,36 моль/м³ для пом'якшеної води і до 1 моль/м³ для природної непом'якшеної води згідно з чинними нормативними документами;

— кислоту лимонну харчову — згідно з ДСТУ ГОСТ 908;

— желатин харчовий — згідно з ГОСТ 11293;

— білок із курячих харчових яєць — згідно з ГОСТ 27583;

— кислоту ортофосфорну «ч. д. а» — згідно з ГОСТ 6552.

Допустимо застосування інших допоміжних матеріалів згідно з РД-01 [3].

Використовування харчових добавок, ароматизаторів і барвників під час виробництва коньяків України заборонено.

6 ВИМОГИ БЕЗПЕКИ

6.1 Технологічне устаткування для виробництва коньяків України — згідно з ГОСТ 12.2.003, процеси виробничі — згідно з ГОСТ 12.3.002.

6.2 Цехи й ділянки, де виробляють коньяки України, повинні бути забезпечені сигналізацією і телефонним зв'язком.

6.3 Гранично допустимі концентрації парів спирту в повітрі робочої зони виробничих приміщень — згідно з ГОСТ 12.1.005.

6.4 Категорія та група вибухонебезпечної суміші спирту з повітрям ПА-Т2 — згідно з ГОСТ 12.1.011.

Під час проведення усіх видів робіт згідно з технологією виробництва коньяків України необхідно дотримуватися правил, встановлених для робіт з вибухонебезпечними речовинами згідно з ГОСТ 12.1.010.

6.5 Під час виробництва коньяків України зі спиртів коньячних повинні використовуватися герметичні апарати, обладнання й герметична транспортна тара.

6.6 Виробничі приміщення повинні бути обладнані вентиляцією згідно з ГОСТ 12.4.021 та СНиП 2.04.05 [4], забезпечені водопостачанням й очисними спорудами.

6.7 Електрообладнання та телефонний зв'язок повинні бути захищені від вибухів згідно з ГОСТ 12.2.020.

6.8 Резервуари, технологічне устаткування, трубопроводи і зливно-наливні пристрої, які пов'язані з прийманням, зберіганням і переміщенням коньяків України, повинні бути захищені від статичної електрики згідно з правилами [5].

6.9 Засоби гасіння пожежі: вода, що тонко розбризкується, хімічна повітряно-механічна піна, зріджений діоксид вуглецю — згідно з чинними нормативними документами.

6.10 Загальна пожежна безпека підприємств — згідно з ГОСТ 12.1.004.

6.11 Освітлення — згідно з СНиП II-4 [6].

6.12 Еквівалентні рівні шуму на робочих місцях не повинні перевищувати 80 дБ згідно з ДСН 3.3.6.037 [7], ГОСТ 12.1.003.

6.13 Повітря робочої зони — згідно з ГОСТ 12.1.005.

6.14 Контроль за рівнем шуму на робочих місцях здійснюють згідно з ГОСТ 12.1.050.

6.15 Мікроклімат виробничих приміщень — згідно з ДСН 3.3.6.042 [8].

7 ВИМОГИ ЩОДО ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ

7.1 Стічні води — згідно з СанПиН 4630 [9].

7.2 Контроль за викидами гранично допустимих концентрацій шкідливих речовин в атмосферу здійснюють згідно з ГОСТ 17.2.3.01 і ДСП 201 [10].

7.3 Охорона ґрунту від забруднення побутовими та промисловими відходами — згідно з СанПиН 42-128-4690 [11].

8 МАРКУВАННЯ

8.1 Пляшки з коньяками України оформлюють етикеткою та кольєреткою, комбінованою етикеткою з кольєреткою або етикеткою та контретикеткою згідно з чинними нормативними документами. Згідно з чинним законодавством [12], [13] на етикетці вказують:

- назву держави;
- назву підприємства та його місцезнаходження;
- назву коньяку України;
- знак для товарів і послуг;
- вік витримки коньячних спиртів;
- місткість посуду (л, дм³);
- вміст спирту (% об.);
- позначення цього стандарту;
- вміст цукру (г/дм³);
- дату розливу продукції — на видимій стороні етикетки, або контретикетки, або корка, або пляшки (іншого посуду);
- штриховий код — на лицьовій стороні етикетки. Дозволено наносити штриховий код на контретикетку;
- гарантійний термін зберігання, а також інформацію відносно придатності: «Продукція придатна для подальшого зберігання та реалізації, якщо в ній після закінчення гарантійного терміну не з'явилось помутніння та видимого осаду».

Маркування коньяків України, які призначені для експорту, проводять згідно з вимогами відповідної угоди на експорт.

8.2 Дозволено наносити необхідну інформацію методом напилення безпосередньо на скло.

8.3 На кольєретці або етикетці вказується кількість зірочок для ординарних коньяків України, термін витримки спиртів для марочних коньяків України, термін витримки у колекції. На контретикетці вказують відсотковий склад використаних коньячних спиртів за термінами витримки. Фігурні та сувенірні пляшки оформлюють етикеткою, на якій розміщують всю інформацію відповідно до 8.1.

8.4 Підприємства можуть наклеювати на пляшки крім контретикетки також художньо оформлені стрічки та наносити додаткову інформацію.

8.5 Маркування закритих ящиків із гофрованого картону — згідно з ГОСТ 14192 із нанесенням маніпуляційних знаків «Крихке», «Обережно», «Верх», «Оберігати від вологи».

На ящики наносять додаткові позначки:

- країну-виробника;
- назву підприємства та його місцезнаходження;
- назву коньяку України;
- кількість пляшок;
- місткість пляшки.

Розмір літер — не менше ніж 40 мм.

8.6 Маркують бочки, залізничні цистерни, автоцистерни та контейнери відповідно до правил перевезення небезпечних вантажів, що діють на даному виді транспорту.

8.7 Транспортне маркування здійснюють згідно з ГОСТ 14192 з нанесенням даних, що характеризують продукцію:

— маніпуляційні знаки «Вогнебезпечно», «Вибухонебезпечно», «Оберігати від нагрівання» та основні написи:

- назва заводу-виробника, його товарний знак (за наявності) та код виробника;
- назва продукції;
- номер партії (під час відвантажування коньяків України в цистернах),
- номер бочки (під час відвантажування коньяків України в бочках);
- об'єм коньяку України в декалітрах (під час відвантажування в цистернах), маса брутто в кілограмах або об'єм у декалітрах (під час відвантажування в бочках);
- позначення цього стандарту;
- дата відвантаження.

8.8 На скляні банки наклеюють етикетку з позначенням:

- назви заводу-виробника, його товарного знака (за наявності) та коду виробника;
- назви продукції;
- маси брутто в кілограмах або об'єму в декалітрах;
- дати відвантаження.

9 ПАКУВАННЯ

9.1 Коньяки України розливають у скляні пляшки згідно з ДСТУ ГОСТ 10117.1, ДСТУ ГОСТ 10117.2 і в іншій скляній, порцеляновій і фаянсовій сувенірній посуд, а також у іншу тару, яка дозволена для використання центральним органом виконавчої влади у сфері охорони здоров'я України та хімічності до коньяків України, місткістю 0,05 дм³, 0,1 дм³, 0,2 дм³, 0,25 дм³, 0,275 дм³, 0,35 дм³, 0,375 дм³, 0,4 дм³, 0,45 дм³, 0,5 дм³, 0,61 дм³, 0,68 дм³, 0,7 дм³, 0,75 дм³, 0,8 дм³, 1,0 дм³ і більше.

9.2 Значення допустимих відхилів кількості коньяків України в пакувальній одиниці, заповненій об'ємом, від номінальної кількості за температури (20 ± 0,5) °С повинне бути не більшим від границі допустимих мінусових або мінусових і плюсових відхилів Т, значення яких наведені у таблиці 4 згідно з Р 50-056 [14].

Таблиця 4 — Значення границі допустимого мінусового відхилу об'єму у пляшці

Номінальне значення кількості продукції в пакувальній одиниці, см ³	Значення межі допустимого відхилу Т від номінального значення	
	%	см ³
Від 5 до 50 включ.	9,0	—
Понад 50 » 100 »	—	4,5
» 100 » 200 »	4,5	—
» 200 » 300 »	—	9,0
» 300 » 500 »	3,0	—
» 500 » 1000 »	—	15,0
» 1000 » 10000 »	1,5	—
» 10000 » 15000 »	—	150,0
» 15000 » 25000 »	1,0	—

Допустимий середній відхил об'єму коньяків України у пляшці (посуді) за температури (20 ± 0,5) °С від номінальної місткості для 20 пляшок (посудин) не повинен перевищувати значень, наведених у таблиці 5.

Таблиця 5 — Значення допустимого середнього відхилу об'єму коньяків України від номінальної місткості для 20 пляшок (посудин)

Номінальна місткість пляшки (посуду), дм ³	Межа допустимого середнього відхилу від її номінальної місткості для 20 пляшок (посудин), см ³
0,05 — 0,20	± 1,5
0,25 — 0,5	± 4,0
0,55 — 1,0	± 6,0
1,1 — 1,75	± 10,0

Примітка. Для пляшок номінальною місткістю більше ніж 1,75 дм³ значення допустимого середнього відхилу об'єму у пляшці (посуді) не повинне перевищувати ± 1,0 % від її номінальної місткості.

9.3 Закупорювання пляшок із коньяками України — згідно з ГОСТ 5541, поліетиленовими пробками — згідно з чинними нормативними документами, алюмінієвими ковпачками з перфорованим відривним кільцем — згідно з чинними нормативними документами та іншими закупорювальними засобами, які забезпечують герметичність закорковування та дозволені центральним органом виконавчої влади у сфері охорони здоров'я України.

9.4 Пляшки з коньяками України пакують у тару: пластмасові ящики — згідно з ДСТУ 3778, тару-обладнання — згідно з ГОСТ 24831, ящики з гофрованого картону — згідно з ГОСТ 13516, ГОСТ 22702, на картонні підложки чи картонні лотки — згідно з чинними нормативними документами, за допомогою обтягування термозсідальною плівкою — згідно з ГОСТ 25951 або плівкою — згідно з чинними нормативними документами, контейнери та іншу транспортну тару вітчизняного та іноземного виробництва, яка забезпечує зберігання та транспортування продукції, — згідно з чинними нормативними документами або з дозволу центрального органу виконавчої влади у сфері охорони здоров'я України на використання транспортної тари іноземного виробництва.

Стики клапанів накривки і дно ящиків із гофрованого картону з'єднують клейовою стрічкою на паперовій основі згідно з ГОСТ 18251, поліетиленовою стрічкою з липким шаром згідно з ГОСТ 20477, гарячоплавким клеєм.

Пляшки з марочними коньяками України рекомендовано загортати у папір (целофан).

Марочні коньяки України пакують у сувенірні коробки і ящики з гофрованого картону.

Під час відвантажування на експорт тип пляшки і місткість визначають спеціальними умовами контракту.

9.5 Відвантажування оброблених коньяків України

9.5.1 Налив коньяків України, що відвантажують для розливу та промислового перероблення, проводять у дубові, титанові бочки згідно з чинними нормативними документами, в автомобільні і спеціальні вагони-цистерни та інші види тари, що дозволені для використання у встановленому порядку.

Відвантажувати коньяків України для промислового перероблення дозволено у скляних банках місткістю не менше ніж 3,0 дм³ згідно з ГОСТ 5717.

9.5.2 Дубові й титанові бочки, контейнери, скляні банки, автомобільні та залізничні вагони-цистерни, цистерни водного транспорту повинні бути герметично закриті та опломбовані підприємством-виробником.

10 ТРАНСПОРТУВАННЯ ТА ЗБЕРІГАННЯ

10.1 Транспортування коньяків України у пляшках

10.1.1 Коньяки України, які розлиті у пляшки й упаковані відповідно до розділу 8 цього стандарту, перевозять усіма видами транспорту згідно з правилами перевезення вантажів, що діють на транспорті кожного виду.

10.1.2 Під час внутрішньоміських перевезень дозволено транспортувати коньяки України у відкритих транспортних засобах із захистом продукції від атмосферних опадів.

10.1.3 Коньяки України зберігають у вертикальному положенні, у закритих вентилязованих приміщеннях, окремо від речовин із сильним запахом, з захистом від прямих сонячних променів. Температура зберігання пляшок із коньяками України повинна бути від 5 °С до 25 °С.

10.2 Транспортування оброблених коньяків України на інші підприємства

10.2.1 Коньяки України перевозять автомобільним, залізничним або водним транспортом із дотриманням правил перевезення, що поширюються на даний вид транспорту.

10.2.2 Для транспортування використовують чисту, без стороннього запаху тару, яка дозволена для застосування центральним органом виконавчої влади у сфері охорони здоров'я України.

10.2.3 Заповнення транспортної тари проводять із недоливом (1—2) % від повної місткості.

11 МЕТОДИ КОНТРОЛЮВАННЯ

11.1 Правила відбирання проб — згідно з ГОСТ 14137, готування проб до визначання вмісту токсичних елементів — згідно з ГОСТ 26929.

11.2 Повноту наливу у пляшках визначають згідно з ГОСТ 23943.

11.3 Прозорість, колір, смак і букет коньяків України контролюють органолептично.

11.4 Щоб перевірити фізико-хімічні показники коньяків України, застосовують методи досліджень згідно з ГОСТ 13191, ГОСТ 13192, ГОСТ 13194.

11.5 Вміст токсичних елементів визначають згідно з ГОСТ 13195, ГОСТ 26927, ГОСТ 26928, ГОСТ 26930, ГОСТ 26931, ГОСТ 26932, ГОСТ 26933, ГОСТ 26934.

11.6 Періодичність перевіряння вмісту токсичних елементів встановлюють згідно з МР 4.4.4-108 [15].

11.7 Контроль показників за розділами 6 і 7 здійснюють під час поставлення продукції на виробництво згідно з порядком, встановленим органами державного нагляду.

12 ПРАВИЛА ПРИЙМАННЯ

12.1 Правила приймання — згідно з ГОСТ 14137.

12.2 Коньяки України приймають партіями.

Партією вважають будь-яку кількість коньяків України, виготовлену одним підприємством, з одною назвою, оформлену одним документом про якість.

13 ГАРАНТІЇ ВИРОБНИКА

13.1 Підприємство-виробник гарантує відповідність коньяків України вимогам цього стандарту у разі дотримання умов транспортування та зберігання.

13.2 Підприємство-виробник несе відповідальність за кількість та якість відвантажених коньяків України до приймання їх одержувачем у разі дотримання необхідних умов транспортування та зберігання.

13.3 Гарантійний термін зберігання коньяків України, встановлений з дня їх розливу — 2 роки.

У разі відвантаження на експорт гарантійний термін зберігання коньяків України, які розлиті у пляшки, повинен відповідати вимогам контракту.

13.4 Коньяки України, в яких після закінчення гарантійних термінів зберігання не з'явилося помутніння чи видимого осаду, придатні для подальшого зберігання та реалізації.

ДОДАТОК А
(довідковий)**РОЗРАХОВУВАННЯ СЕРЕДНЬОГО ВІКУ КОНЬЯЧНИХ СПИРТІВ**

Середній вік коньяку України визначають як середньозважену величину суми віків коньячних спиртів, що входять до купажу.

Розраховують згідно з формулою:

$$X = \frac{Aa + Bb + Cc + \dots}{100},$$

де A, B, C — вік коньячних спиртів, що використовують для виготовлення коньяку України;

a, b, c — відсотковий вміст відповідних спиртів у купажі.

Наприклад, для виготовлення коньяку України марки КС згідно з пробним купажем необхідно внести коньячні спирти різних термінів витримки у такому співвідношенні (у відсотках):

8-річного — 10;

9-річного — 15;

10-річного — 40;

11-річного — 15;

15-річного — 20.

Середній вік коньячних спиртів складатиме:

$$X = \frac{8 \cdot 10 + 9 \cdot 15 + 10 \cdot 40 + 11 \cdot 15 + 15 \cdot 20}{100} = 10,8 \text{ років.}$$

ДОДАТОК Б
(довідковий)**КОДИ ЗГІДНО З ДЕРЖАВНИМ КЛАСИФІКАТОРОМ
ПРОДУКЦІЇ І ПОСЛУГ**

Таблиця А — коди ДКПП (ДК 016)

Назва	Код ДКПП
Коньяки України	15.91.10

ДОДАТОК В
(довідковий)**БІБЛІОГРАФІЯ**

1 Закон України «Про виноград та виноградне вино», 16 червня 2005 року № 2662-IV, з доповненнями та змінами, в редакції від 09.02.2006 р.

2 МБТ № 5061 Медико-биологические требования и санитарные нормы качества продовольственного сырья и пищевых продуктов (Медико-біологічні вимоги й санітарні норми якості продовольчої сировини та харчових продуктів), затверджені Міністерством охорони здоров'я СРСР 01.08.89

3 РД-01–1994 Перечень конструкционных, антикоррозионных и вспомогательных материалов, разрешенных Минздравом для применения в винодельческой промышленности Украины (КД-01–1994 Перелік конструкційних, антикорозійних й допоміжних матеріалів, дозволених МОЗ для застосування у виноробній промисловості України), затверджений ІВіВ «Магарач» 02.10.94

- 4 СНиП 2.04.05–91 Отопление, вентиляция и кондиционирование воздуха (СНіП 2.04.05–91 Опалення, вентиляція та кондиціонування), затверджені Держбудом України 15.11.99, № 273
- 5 Правила защиты от статического электричества в производствах химической, нефтехимической и нефтеперерабатывающей промышленности (Правила захисту від статичної електрики у виробництвах хімічної, нафтохімічної й нафтопереробної промисловості), затверджені 31.01.72 Мінхімпромом і Міннафтахімпромом СРСР
- 6 СНиП II-4–79 Естественное и искусственное освещение (СНіП II-4–79 Природне та штучне освітлення), затверджені Держбудом СРСР 27.06.79, № 100
- 7 ДСН 3.3.6.037–99 Державні санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку, затверджені МОЗ України 01.12.99, № 37
- 8 ДСН 3.3.6.042–99 Державні санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень, затверджені МОЗ України 01.12.99, № 42
- 9 СанПиН 4630–88 Санитарные правила и нормы охраны поверхностных вод от загрязнения (СанПіН 4630–88 Санітарні правила і норми охорони поверхневих вод від забруднення), затверджені Мінздравом СРСР 04.07.88, № 4630–88
- 10 ДСП 201–97 Державні санітарні правила охорони атмосферного повітря населених місць (від забруднення хімічними та біохімічними речовинами), затверджені Міністерством охорони здоров'я України 09.07.97, № 201
- 11 СанПиН 42-128-4690–88 Санитарные правила и нормы содержания территории населенных мест (СанПіН 42-128-4690-88 Санітарні правила і норми утримання території населених місць), затверджені МОЗ СРСР 05.08.88, № 4690–88
- 12 Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів», 1995, з доповненнями та змінами, в редакції від 23.02.2006 р.
- 13 Закон України «Про безпечність та якість харчових продуктів» № 2809-IV в редакції від 6 вересня 2005 р.
- 14 Р 50-056–96 Продукція фасована в пакованні. Загальні вимоги до кількості, затверджені наказом Держстандарту 18.07.96, № 300
- 15 МР 4.4.4-108–2004 Методичні рекомендації. Періодичність контролю продовольчої сировини та харчових продуктів за показниками безпеки, затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України 02.07.04, № 329.

Код УКНД 67.160.10

Ключові слова: коньячні спирти, вимоги безпеки, коньяки України ординарні, марочні, вимоги щодо охорони довкілля, фізико-хімічні показники.

Редактор **О. Чихман**
Технічний редактор **О. Марченко**
Коректор **Т. Калита**
Верстальник **Л. Мялківська**

Підписано до друку 01.10.2007. Формат 60 × 84 1/8.
Ум. друк. арк. 1,86. Зам. Ціна договірна.

Виконавець
Державне підприємство «Український науково-дослідний
і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» (ДП «УкрНДНЦ»)
вул. Святошинська, 2, м. Київ, 03115

Свідоцтво про внесення видавця видавничої продукції до Державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції від 14.01.2006 р., серія ДК, № 1647